

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óhóra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

Felcz, Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legmérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Az egyenes adók reformja.

Debreczen, november 23.

Wekerle Sándor dr. pénzügyminiszter ismét egyikét készítette el ama nagyszabású reformtervezetnek, melyeknek célja, hogy hazánk folyamatban levő reorganizációja maradandó és szilárd alapokra legyen fektetve.

Értjük amaz elaborátumot, mely csak a napokban lett készen s mely az egyenes adók korszerű és az eddiginél igazságosabb rendezésével foglalkozik.

Hangsúlyoztuk szándékosan a kifejezést „igazságosabb“, mert a ma is érvényben levő adórendszer, daczára, hogy kormányaink rajta az alkotmányos éra beállta óta a kataszteri felvételekkel már két ízben, 1868 és 75-ben is segíteni akartak, még mindig oly aránytalan volt, különösen a föld-, ház- és III-ad osztályu keresetadónál, hogy az ország közvéleménye azt mindig az elsősorban szemlélendő kérdések közzé sorozta.

A most említettük 68 és 75-ik évi kataszteri felvételek az államnak nem kevesebb mint 42 millió forintjába kerültek.

Nincs ezzel az is mondva, mintha az a 42 milliós kiadás haszontalanul kidobott összeg lett volna; meg volt a kettős kataszteri munkálatoknak a maga egyoldalú haszna, az, hogy az állam a föld és birtok értékekkel, mint az egyenes adók alapját képező elsőrendű adó-

források valódi értékével s ezek jövedelmességével most már teljesen tisztában van.

Nem szüntette azonban meg azon visszás és igazán sérelmes állapotot, mely abban áll, hogy míg a föld és birtok aránytalanul túlmagasan volt megadóztatva, addig a kereset ezzel szemben és amannak a rovására sok kedvezményben részesült.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy adórendszerünk tervezett reformja az erősen megterhelt földbirtokosság javára most a másik szélsőségbe fog átcsapni. A fokozódó állami és helyhatósági érdekek, ha nem akarunk letérni a haladás és modern fejlődés amaz üdvös utjáról, melyre az újabb időkben léptünk, s melyek hazánk létkérdését képezik, — még sokáig növekedni fognak, azért nem is lehet az adóügy reformjának a célja az, hogy a közszolgáltatásokat leszállítsa, mint inkább — miként már fennebb is említettük — az, hogy az igazságos arányosításban oly kulcs adassék, mely a közteherbeli szolgálmányokat elviselhetőbbé tegye.

A reformjavaslatban czéltott egyik nevezetes újítás szerint a földadó egy fél százalékkal leszállítatik, ami az eddigi előirányzatot 2,885,862 forinttal csökkenti, de ezen hiányt a javaslat a tényleges kivetések rendszeresebb és intenzívebb beszolgáltatásával reméli pótolhatni.

Kiemelkedő és igen fontos része a

javaslatnak, hogy a III. osztályu keresetadónál a progresszivitás elve lép érvénybe. Vagyis az adózás kötelezettsége a fokozódó jövedelemmel emelkedik, míg a jövedelmi források visszaesése az egyenes adó leszállítását involválja, sőt egy bizonyos minimumnál a kötelezettség teljesen meg is szűnhetik.

A kontinensen Olaszország és Ausztria után hazánkban legmagasabb a házadó; miután azonban pénzügyi viszonyaink nem engedik, hogy ez redukáltassék, a tervezett reform úgy segít a bajon, hogy a házak tiszta jövedelmét veszi a megadóztatás alapjául, nem pedig miként eddig volt, hogy a lokalitások száma is erősen belejátszott a kivetés megállapításába.

Megnyugvással és örömmel fogadja az ország Wekerle Sándor adóügyi reformjait, mert megérti és átérzi azt a nemes intencziót, mi a minisztert e korszakos munka megszerkesztésekor vezérelte és a mi röviden e három szóba foglalható össze: arányosság, méltányosság és igazságosság.

— Országgyűlés. Magas lendületet vett tegnap a kultusz-vita: Csáky Albin gróf miniszter beszélt. Az ülés elején Hermann Ottó polemizált Horánszkyval; majd Márkus József beszéde után Schwarcz Gyula mondott nagyszabású s kiválóan tartalmas beszédet melyben nagy tudományát s nem mindennapi szakértelmét fényesen dokumenálta. Az ülés

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Őszi rózsá.

— Miután az itjak tiszta szivből szeretik egymást, miután az édes kedves anya és apa örömmel egyeznek belé ezen szép frigybe, ezenel kinyilatkoztatom az egész diszes vendégereg előtt, hogy Polánky Rózsa hugom, és Galyassy Imre öcsém jegyesek.

Az őszhaju kővéres beszélő nagybácsi reszkető kézzel kocintotta oda poharát az érzékenyült örömapához, a szép karcsu Rózsa piros lett mint a vér, mikor völegénye mindenki szeme láttára először átölelte, s a hófehér dusan terített asztalnál néhány perczig csak bábeli hangzavar, székek ide s oda taszigálása hallatszott. A menyasszonyt siró édes anyja vonta keblére, míg a völegény szöke, hegyesre pödrött bajusza összeért a nagybácsiéval. Mikor már jó vörösre voltak szorongatva az új mátkapár kezei, ismét elfoglalta helyét mindenki, s az egri bikavérrel szinig telt aranyozott serlegek egy hájtásra fenéki kiürültek.

Csak közvetlen a menyasszony baloldalánál maradt egy szék üresen, s egy serleg teli; valaki érintetlenül hagyta, nem ivott jövő boldogságára, elszökött onnét. Legelőbb is a fiatal Polánky Sándor vette ezt észre, távozott, s pár percz múlva hozta is jó szorosan karjára füzve azt az ellilant s visszatérni most is vonakodó valakit. Meglátszott rajta, hogy erőszakal hozták. Barna hullámos hajáról félig lecsuszott a széles rózsaszín szalag, piros ajkát in-

dulatosan beszorította picziny hegyes fogai közzé, s a kék szemekből czikkázó villámot nyomban zápor követte, mikor a bájos arc szelid szemrehányással kitérte felé karjait.

— Hát az én hugocskám elbuvik, nem mond semmit, nem kívánja az én boldogságomat?

Erzsike szenvedélyesen fonta át karjaival.

— De, de, hogyne kívánám, egyetlenem, drágám!

— Akkor miért szöktél meg?

— A serlegemet olyan tele töltötték! akárhogy szeretlek, a boldogságodért se tudom fenéki kiinni.

Az asztal körül vidám kaczagás támadt.

— A bort elengedjük, mondá nyájasan a völegény mialatt a húzódo leányka kezét elfogni iparkodott — hanem a rokon csókot azt már nem!

Rózsa mosolygott, Erzsike kék szemei szinte kétségbeesve meredtek a szép férfi derült arcába, nem használt semmit. Kaesónál fogva mind közelebb közelebb vonta magához s egyszerre a puha piros ajkak rányomódtak gyöngéden az ő égő szájaeskájára. Elsápadt. Egész volóját valami édes fájó zsbongás fogta el, hiába incselkedtek vele, nem szólt többé egy szót sem, mintha télt volna az ajkait lezáró pecsétet felpattantani. Az a mászkor örökösön sürgő, forgó kotnyeles kis leány elmélázott; rajta is hebizonyult, hogy az első csók melyet egy leány akár szeretett vagy közönyös meg gyűlölt férfi ajkáról is kap, egy varázsütéssel felkavarja érzelmeit, megmásvítja egész volóját.

Erzsike eddig csak szeretni tudott. Szerette rajongva szüleit, bátyját, Rózsa nénikéjét, a kis bubos pacsirtát zöld kalitkájában, a hullámzó buzavetés selymes zizegését, a mezőn dolgozó napszámos leányok vidám dalolását, az erdők, a patakok, szóval az ő egész érintetlen ártatlan világát. És most eljött egy idegen férfi, ki megtanította őt gyűlölni; elfoglalta sétaközben helyét nénye oldalánál, s ha hozzájuk csatlakozott elküldte legtöbbszor ibolyát szedni. Valóságos ibolyafaló! Tudta, őh jól sejtette Erzsike hogy ebből az örökös ibolyaszédésből myrtuskoszoru fonás lesz, mert ne higgye senki, hogy egy tizenöt éves leányt olyan könnyen ellehet ámitani. S most ez a jött ment, kifent bajuszu idegen elviszi a ház disztét, ékességét. Erzsike könnyü léptei egyedül kongnak majd a kastély sötét csigalépcsőin, a hosszú termeken végig, a hosszú téli estéken mikor farkas őrzáratok czirkálnak a kertben, s a lámpa halovány világot vet ki az ablakon a megfagyott nyulnyomos csillogó óhóra, egyedül fog ülni az asztalnál míg édes apja kezében ujság zörög, s az álmosan bóliutó mama a hatvanadik pár harisnyát fejeli.

Csillogó, sulyos könyecseppek gurultak alá piros orcáin, s néma, de annál kérlelhetlenebb gyűlöletet fogadott jövendőbeli sógora ellen. Meg is tartotta, mennél inkább igyekezett volna az a kis vadócztot megszelidíteni, kinek durczás gyermekes modora, csattanós feleletei elbájolták. Ha asztalnál enyelegve mellé ült, kétféjű sast képezett vele, s ha véletlenül megérintette ruhája szegélyét, kefe után futott. A mama haragudott, a többiek nevettek, hiszen

fénypontja azonban tetemesül Csáky Albin gróf beszéde volt. A szabadelvűpárt a beszéd egész tartama alatt valóságos tüntetett a népszerű miniszter mellett, ki reszortja minden fontosabb részére kiterjeszkedett s az egész házat megnyugtató nyilatkozatokot tett. Így nyilatkozott az egyetemi építkezések, valamint a harmadik egyetem ügyében. Kijelentette, hogy a harmadik egyetemet ugyan kívánatosnak tartja, de a kérdést nem tartja akutnak és számos sürgősebb feladatot sorolt fel, melyeknek megoldása előbbrevaló. Mert a harmadik egyetem a túltöltöttségnek nem vetné végét, az ifjúság azután is csak a központba törekszik. A bajnak talán inkább elejét fogja venni az intézkedés, hogy a kötelező doktorátus eltörlésével a vidéki jogakadémia is hallgatóságot biztosítsanak. A miniszter egyszerűen konstatálta, hogy a kötelező doktorátus eltörlésére vonatkozó törvényjavaslat már készen van s nemsokára a Ház elé fogja terjeszthetni. Gróf Csáky Kálmának a kongruára vonatkozó határozati javaslatát örömmel tette a miniszter magáévá. A legfőbb kegyur megbízásából bizottságot is küldött ki a kongrua rendezésére. Külön ad hoc püspöki bizottságot szervezett, mely az ideiglenes segítséghez a szükséges pénzt előteremtse. A segélyezés ugyan egyelőre lélekszámhoz lesz kötve, de legalább az alsó papságnak nem kell a végleges rendezésig várnia. A rendezésre is ötszáz ezer forint szükséges és ennek a vallásalap alig felét képes évente folyósítani. A rendezés tehát csakis a főpapi jövedelmekből történhetik. A miniszter örömmel emlékezett meg arról, hogy a vitában a protestáns lelkészek segélyezését is szóba hozták. Ezt a segélyezést nem az teszi szükségessé, mert a papok az anyakönyvi kivonatok után járó jövedelmekből csak szakcsezzive, évekmultán fognak elesni. Az egész ház élénk tetszésétől kísérve utasította vissza a taktikázás vádját, melylyel Polónyi volt elég vakmerő öt vádolni. Mikor a főpapság arról biztosította, hogy az autonómia nézve már legközelebb maga teszi meg a kezdeményező lépéseket, akkor neki az udvari asság is azt diktálja, hogy várja meg ezt az állástoglalást. Majd áttért a közoktatási tárca dotációjának kérdésére, a kisdudóvási törvény végrehajtásának nehézségeire, az oktatásügy állandósításának kérdésére s beszéde végén emelkedett hangon beszélt a nemzeti érdekeknek a közoktatás terén való istápolásáról és hangsúlyozta az állami felügyelet és befolyás növelését a tanítóképzés és a papnevelés ügyére. A szabadelvűpárt perczeig éljenezte beszéde végén a minisztert. A miniszter beszéde után egész csomó ellenzéki képviselő szólalt föl félreértett szavainak helyreigazítása czimén; majd Thaly Kálmán polemizált Schwarcz Gyulával, ki aztán az egész ház derültsége mellett mutatta ki, hogy Thaly rosszul hallotta az ő beszédét s így a „furor rakoczyanus“ nem volt indokolva.

— Belföldi hírek. (Kossuth beteg.)

Turinból a M. U. táviratot kapott, mely azt a sajnálatos hírt tudatja, hogy Kossuth Lajos ágyban fekvő beteg. Gégehurutban szenved, melyet meghülés okozott. Fia, Kossuth Ferenc van betegágyánál. — (Válasz Schlauch Lőrincznek.) Dr. Schlauch Lőrincz nagyváradi bitoros püspöknek a polgári házasságra vonatkozó memorandumára ma jelenik meg a terjedelmes válasz, mely nagy feltűnést fog kelteni. — (Mayer István meghalt.) Mayer István, esztergomi püspök, kit országoszerző „István bácsi“ név alatt ismertek, 81 éves korában meghalt. Kétezer darab általa kifaragott műkeresztjéről volt híres és jóságos szívével kedvelt a társadalomban. — (Uj politikai napilap.) A függetlenségi és 48-as párt lapot indít. Címe „Magyarország“ lesz s az első szám Holló Lajos dr. orsz. képviselő szerkesztése mellett már december hó 20-án meg fog jelenni.

— Külföldi hírek. A pápa aggasztóan beteg. Rómából jön a távirat, hogy XIII. Leo pápa veszélyesen megbetegedett. A kath. egyház agg fejének betegágyát a legrosszabbtól tartó aggodalommal veszik körül.

Irodalom — Művészet.

A „Civis naptár“-ból.

E specialis debreczeni érdekű adomákban és egészséges ötletekben gazdag naptárból, melyet a „Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság adott ki 1894-re és mely egy a társaság irodájában, mint az összes könyvkereskedésekben 60 kr-ért kapható, itt közlünk még egyetmást.

nem szokás megütközni egy elkényeztetett gyermek szeszélyein.

Egy héttel az esküvő előtt, midőn Rózsa estve szobájába nyitott, meglepetve látta, hogy Erzsike nyulánk alakja az ágy előtti szőnyegen fekszik, s vonaglik a hangtalan kinos zokogástól. Odalépett hozzá, felemelte, elsimitotta homlokáról a kuszált barna fürtöket, s összeszókolta könyektől ragadós orcáit. A gyermek szenvedélyesen ölelte át.

— Rózsám, édes Rózsám, maradj itthon, ne menj ahoz az emberhez!

— Bohó gyermek, mit érnél itthon maradásommal, ha szomorúan járnék kelmék, mint az árny? Te még nem tudod kicsi buba, mi az az édes szerelem; aki egyszer abba belé kóstol, az nem tud lemondani. Majd eljő egy pár év múlva hozzád is valaki, s megtanít reá, s akkor mosolyogni fogsz mai bohó kérelmeden. Meg aztán igazán nem értem, miért nem szereted Imrét, mikor olyan kedves, olyan szép? Csak azért mert engemet elvisz? Hiszen, hogy fáj nekem is, de majd megszokjuk!

— Én? Soha, soha!

— Ej, dehogyan nem. Majd gyakran eljössz hozzánk a városba, karonfogjuk Imrét, s úgy sétálunk vele büszkén az utcán. Este beletuszkoljuk a hintaszékbe, én az egyik térdére kapaszkodom fel, te a másikra, és nyakába csimaspaszkodunk, hogy le ne dobhasson, amíg fülébe pajkos dolgokat suttogunk. Te simogatod a haját, én a szakálát, jó lesz-e?

Erzsike csöndesen zokogott tovább.

A vén kocsis kinyitotta a veresre festett

kaput, kigördült a négyes fogat. Galyassy vidáman emelte meg kalapját, Rózsa fehér kendője még egyszer meglebbent, aztán üres maradt a ház, egészen üres, mert az Erzsike aranyos csapongó kedve is elszállott belőle. Hosszu, véghetetlen hosszúra nyúlt az idő, bizonyára berozsdásodott a vén falóra mutatója, azért haladt oly lassan előre. Magához intette nagy bozontos kutyáját, s mentek együtt esatagolni ki a sötét falak közül, melyek leomolni látszóttak, de künt se volt nyugta, maradása. Színtelen a mező, zavaros a patak, szürke az égbolt akár egy velencei olombörtön. Ha virágot talál, kinek mutassa meg, ki fog vele a pillangónak örülni. Az édes anyja nem tudta megérteni, hogy mi a baja tulajdonképpen; annyit sem evett, mint a madár, pedig most nem inceskedett vele Imre ebédközben. Beteges, képzelődő lett, éjjelenként fel-felriadt, hosszú haja elhullt, arca megsápadt, semmi dologhoz nem volt kedve, pedig máskor órákig elült a himző-ráma mellett. Az öreg házi orvos, aki rendszeren azzal bosszantotta, hogy: „hideg kezű kis leány, beh forró lesz majd a szerelme!“ meglepetve tapasztalta, hogy arca, keze ég, mint a tűz, határozott 40 fokos láza van. Láza, minden alapos ok, tifusz, tüdőgyulladás nélkül, láza mely meg nem engedett módon fumigálja az egész orvosi tudományt. Hiába vizsgálgatták a kicsiny szürke szemek a dupla üvegen keresztül.

(Gonosz nyelvek a jó doktort azzal rágalmazták, hogy szemüvegeit éjszaka sem veti le, mert az álmait akarja látni, lévén neki még hatvan éves létére is igen igen rózsás álmai).

Zsiros mondások.

Csak az tudja, mi a táin illat, aki disztót perzselt.

Ha a disztó tudná a sorsát, sohase hízna meg.

Debreczeni új nóták.

Német-utczán végig, végig, végig,
Minden kis kapuban virág nyílik,
Minden kis kapuba kettő, három,
Csak a végén nyílik tizenhárom.

Az ártézi bódé előtt.

Külföldi emberek bámulják a bódét; az egyik hamisan oda szól az ott ügyelő civishez:

— Csak nem gyün ebből víz komám!

— Nem ám — vája vissza mérgesen a civis — mert a furó nem enged.

* **Dicsőfi József** „Elmélkedések“ czimű munkájának 21 és 22 füzeté f. hó 25-től kezdve kapható Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében.

* **Jó vidéki lap.** A Szoboszlón megjelenő „Szoboszló és vidéke“ czimű heti lap újabb időben egyike lett a vidéki lapok legélénkebbikének. A szerkesztő-változás úgy látszik nem vált kárára a lapnak, mert most — a mint bennünket értesítenek — épen kétannyi előfizetője van mint előbb volt. Ujabbban a város méltányolva a lap törekvéseit 50 frt évi subventiót szavazott meg részére.

* **A Jókai-jubileum.** A millenniumi kiállítási bizottság kultur osztálya elhatározta, hogy külön „Jókai kiállítást“ rendez, mely alkalommal a koszorus író összes munkáin kívül összegyűjti működésére vonatkozó minden irodalomtörténeti tárgyat. Szépen folynak az előfizetések Jókai összes munkáira. Császka György kaocsai érsek a Jókai Mór összes műveiből rendezendő nemzeti diszkiadás két példányát rendelte meg. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő gyűjtőívén előfizetett a Toldy-kör és dr. Neumann Mór pozsonyi ügyvéd, a bécsi magyar királyi testőrség nevében gróf Pálffy Andor a testőrség kapitánya szintén előfizetett a diszkiadás egy példányára. Kecskemét városa hét példányt rendel meg a diszkiadásból.

Színház.

* **Ötvenegyedik előadás.** A társulat több elsőrendű tagjának betegeskedése lehetetlenné tette a megállapított műsor betartását, de egy-

Utóvégre kisütötte, hogy Erzsike kedélybeteg, vágyik a nénye után, azért emészti magát. Nagyon össze voltak a gyerekek szokva, mondta mindig, hogy az a tulságos testvéri szeretet se ér ám semmit.

Elvitték hát Erzsikét; mikor Rózsa elé szaladt, majd összeroskadott a fájdalom meglepetéstől elváltozott kinézése felett, hát még éjjel, mikor felült az ágyon hosszú fehér öltönyében, s elkezdett köhögni hosszan, fuldokolva szivettépu.

Odarohant hozzá: „Erzsikém, angyalom, mi bajod?”

— Semmi, semmi, csak fekdj vissza.

Rósa elhuzta erővel az ajkához szorított zsebkezdőt s elsápadt mint a halál, de nem mert sikoltani, félt hogy a gyermek megijed (pedig jól tudta az, hogy mi baja). A zsebkezdő tele volt vérfoltokkal. Színlelt nyugalommal kérdezte: „Mióta köhögsz te édes igy?”

— Oh, ne reszkess ugy! Hiszen nem köhögök én csak éjjelenként, azt is csak azóta, mióta a hideg folyosón meztláb végig szaladtam.

— A folyosón meztláb? Aztán miért?

— Rosszat álmodtam, azt hittem üldöznek és kifutottam így, egy kicsit felhevülve; attól köhögök, ez az egész.

— Az egész! Esztelen gyermek!

(Kegyetlen gyermek! Mondhatta volna inkább.)

Galyassy Imre is mélyen tájlatla kis sógornője betegeskedését. Nem évődött többé vele, inkább kerülte, hogy terhére ne essék, pedig

általában nagyon megnehezítette az igazgató helyzetét. Ily körülmények között csak dicsérendő, hogy tegnap újdonságot mutatott be. — „Három feleség — egy férj vagy három közül a negyedik, rendkívüli mulattató vigjáték“ ez a rövid czime. A czimből pedig tragédiára következtettünk. Szerzője egy eddig még az éjhomályban működött francia szindarab gyáros: Grandet-Docteur. A „rendkívüli mulattató vigjáték“ már nem vigjáték, hanem bohózat a legszélsőbb fajtából és csak annyiban rendkívüli, hogy bár benne vannak a francia bohózatok összes chablon alakjai és tárgyai: gazdag amerikai nagybácsi, kitagadással fenyegetett unokaöcs, korábbi színész-liaison által veszélyben forgó szerelmi házasság, kokett grisette, böbeszedű portásné, ismeretlen apától származó gyermek, angol miss, és természetesen papucs alatt nyögő jámbor bourgeois, hiányzik belőle a francia hasonnemű darabok jellemvonása: a szellem. Mulattatónak azonban annyiban mulattató, hogy a véghetlen ostoba situációk élesítve a szereplők természetes komikuma által nevetésre ingerelnek. Az első felvonásban még van némi ügyszesség és leleményesség, a második felvonás helyzetei azonban már „hajuknál fogva“ vannak erőszakal előlántva, a harmadik felvonás pláne az unalmasságig együgyű. A szereplők nagyrészt jó humorral játszottak. Tapolczay és Péchy a sok feleségjelöltek áldozatait nagy ügyességgel, Püspöki a vidéki, Krémer az amerikai nagybácsit, Andorfi a papucsferjet és bonhomme apóst, Locsarekné a nyelvészilárd házmesternét, Cserni Berta a szótárral kezében társalgó feszes miszt józsi, találó karrikaturákban alakították. Takács Jolán és Bogdy Ilonka is jól tartották magukat, Ellenben egy amerikai ültetvényes, kinek minden mondani valója annyiból áll, hogy „Yes“, de ezt aztán a legkülönfélébb hangsúlyozással kell tennie, na gyon rossz kopiában került elének, mert Hevesi folyton bóboly fejjel, izeg-mozog és helytelenül hangsúlyoz, holott mozdulatlanul, rendíthetetlen flegmával, csupán a „yes“-ek különféle kiejtésében gondolatait eláruló angolt kellett volna bemutatnia. Kiss Irén nem alkalmas egy könnyűvérű francia színész nő eljátszására, Horváth Paula talán inkább megfelelt volna a szerepnek. (1.)

* **Április a színházban.** A betegeskedések áprilist járatnak a színházzal, a színház pedig e miatt a közönséggel. Népelőadásul mára Shakespeare „Romeo és Julia“-ját azután a Csiki betegsége folytán a „Suhancz“ operettet tűzték ki, ma meg a „Háromszéki leányok“ diszelegnek a színlapokon. Estére mit adnak, azt nem tudjuk, mindenestre jobb népszínművet adni a népnek, mint operettet. A betegek különben a következők: T. Ellinger Ilonka, Stoll Károly és Csiki László; az aradi vendégszereplésből még nem érkezett haza Sugár Aranka. Ilyen áprilisi viszonyok között csakis föltételelesen hihetjük el a jövő heti műsort, a mely különben olvasható a maga szokott rovatában.

* **Vendégszereplés.** A mint a budapesti lapokban olvassuk, K. Kopácsy Juliska, a népszínház kedves primadonnája, Debreczenben vendégszerepleni fog. Föllépteit december elejére tervezi s a „Szép Heléna“ czimszerepében fog föllépni.

* **Sugár Aranka** Aradon dicsőséget arat. Zsufolt ház előtt énekelte Rosa indát a „Denevér“-ben második fellépésével és most már a lapok is kénytelenek hangjának nagy terjedelmét az iskolázottság mellé koncedálni. Játékáról is jó bizonyítványt állítanak ki. Na hát, mi mindent szívesen elhiszünk és reprodukáljuk is a fiatal énekesnő érdekében, és csak sajnáljuk, hogy nálunk oly hálás darabokban, mint „Koldusdiák“, „Boccaccio“ és a Strauss-féle jobbnál jobb operettek, melyekből Tiszai még egyet sem adatott elő, eddig nem volt alkalmunk megítélhetni teljes értékében.

* **Harcz a fabódéért.** Mérékőzni fog — írja egy váradai lap — az aradi és debreczeni színtársulat a színiügyi bizottság előtt a nagyváradi rozoga fabódéért. Mind a két igazgató most szervezi színtársulatát a vidék legjobb színészeiből. A két pályázó közül bizonyára az lesz a győztes, a ki a legjobb színtársulatot tudja szervezni. A kérdés csak az, hogy vajon tekintetbe veszik-e a Tiszai ajánlatát is, dacára a legutóbb Leszkay mellett hozott határozatnak. Tiszai Dezső, a debreczeni színtársulat igazgatója tegnap Nagyváradra érkezett és terveiről informálta a színiügyi bizottság tagjait.

Vegyes hírek.

* **Az országbíró temetése.** Az elhunyt országbíró temetése kedden délután ment végbe nagy gyászpompa mellett. A ravatalnál egész nap bucsujárás volt s folyton érkeztek a küldöttségek, hogy letegyék koszorúikat a ravatalra. Mintegy tízezer főre menő tömeg gyült egybe, hogy résztvegyen az országbíró temetésén. A kormány, az akadémia és a főrendek küldöttségei álltak körül a koporsót. Különvontan érkezett a király képviselőjében Lónyay alezredes, szárnysegéd. A kormányt Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter és Josipovich horváth miniszter képviselte. A beszentelést mely délután 4 órakor vette kezdetét, Steiner püspök végezte fényes segédlettel. Este a koporsót Csorra vitték s az ottani templomban helyezték el.

* **József főherceg és Dániel bácsi.** Az alsóthi népszerű magyar királyi hercegről és családjáról számos nemes és kedves vonást jegyez föl csaknem napokint a krónika. De egy sem mutatja annyira az alsóthi „földesúr“ nemes szívét, mint az a kis történetke, a mely imént jutott tudomásunkra. A múlt évben egy 65-66 éves alsóthi gazda panaszkolta el nagy baját a főhercegnek. A baj abból állott, hogy Dániel bácsit — mert így hívják — sokat bosszantotta a tulajdon édes fia, a ki mint házas és családos ember szintén „ur“ akart lenni a házban, Dániel bácsi pedig nem volt hajlandó a maga jussából engedni. Az öreg gazda szive fájdalmát hallván, a főherceg egyet gondolt. Egy kísérő levelet írt Dániel bácsinak s azonnal elküldte a Margit-szigetre, a hol illendő lakást és ellátást rendelt neki; ugys ráfér a törődött emberre egy kis uraskodás. A gazda nyomban, bucsu nélkül távozott Alsóthról s tetszett neki a jó mód a Margit-szigeten (az idén meg is repetálta); annál kevésbbé tetszett az az állapot a fiának Alsóthon, a ki mindjárt sejtette, hogy az édes apját a főherceg dugta el valahová s élénk lekiismeretfurdalást kezdett érezni háladatlansága miatt. A csufondároskodó falusi közvélemény is segített a lelkiismeretnek a turdolásában. Végre is a bübábó fiu nem állhatta tovább; fölment a kastélyba s visszakérte az édes apját a főhercegtől. Ime hű mása annak a valóban tanulságos és szeretetre méltó közvetlenségnek, amelylyel ezt József

ellenszenve, rosszul esett, hiszen ő őszintén, testvéreileg szerette azt a szép, ártatlan gyermeket, Egész dühbe jött mikor a szomszéd asszony egy piros pozsgás de szentimentális menyecske egyszer a kertben azt a feltevést merre kockáztatni, hogy hátha szerelmi bánat okozta az Erzsike betegségét?

— Szerelmi bánat a manóba is! Hisz ez a gyerek, akárki láthatja, még többre becsül egy selyempincsit akár milyen selyem bajusznál. Hogy ez az asszonynépesség mind magáról itél! Haragjában, keservében, hogy új házasságára szomorú felhő vet árnyat boldogságára, letépedt egy csomó őszirózsát, aztán elakartta egyenként hajigálni a takó dértől hamvas gyepre, de mégis meggondolta.

— Beviszem Erzsikének, legalább valami ürügy alatt bemehetek hozzá.

Erzsike alakja egészen elveszett a süppedős szőnyeg-dívánban, melynek lábánál Rózsa, oldalánál az orvos állott. Ugy látszott hogy alszik, nyugtalan álomban. Egyszerre kigyult az arcza, erőszakosan kitépte kezét az orvos kezéből, felült s ránézett láztól ragyogó szemével: — Ne bánts a kezemet, hisz ugy sem szeretsz, menj, menj tőlem!

Az orvos megvizsgálta fejét, Rózsa az ablakhoz fordulva sirt, Imre lelke mélyében megrendítette.

— Hátha az a csavargó asszonyka mégis igazat talált mondani?

— Szorongva húzódtott egy sötét zugolyba. Rövid idő múlva a beteg eszmélni kezdett, halvány homlokát veríték lepte el, de azt mondta, jobban érzi magát. Más ruhát kért. A fehér nagyon apácás, inkább rózsaszínbe öltöznék. A karpereceit is felcsatolta. Ha úgy elhanyagolja

magát, még azt találják hinni, hogy igazán beteg, pedig csak gyenge, biztosan a hirtelen növestől.

Imre ráhagyta ugy van. Odahuzta székét mellé, s ölébe rakta az őszi rózsákat. Erzsike egyiket a másik után ajkához értette.

— Szereted őket, baba.
— Szeretem, nagyon, nagyon.
— Igazán mondd?

— Igazán az őszi rózsák legkedvesebb virágom, mert látod oly sajnálatra méltó, ugy fáj nekem szegény virág sorsa. Olyan, mint egy leány aki sokáig gyermek marad, a föld soká tartja vissza puha, melengető anyai keblén. Csak mikor már dermedni érzi tagjait a közelgő halál lehellététől, akkor bocsátja a felvilágra. Későn. Kedvenczet csak addig éri izzó sugárcsók, mig pompáját hirtelen kifejti, aztán bízalommal kitárt kebelébe hideg sorvasztó dér hull. Nem dől a fülemile neki, csak egy fájó dallam fibrál, süvölt keresztül a világon, a hervadás, a pusztulás danája. Nem csak-og a szellő, nem hozsolja pajkosan fel a csermely tükrét, ott kesereg éjjel-néjjel haldokló kedvenczei a nyári virágok körül. Pedig nem azokat kelleni siratnia. Azok éltek, azok szerettek, s majd a hó takaró alatt szepet, édeset fognak álmodni örök szerelemről, örök boldogságról, ezt regéli a lankadkadtan kelyheikről lehanyatló szirmokból felszálló illat.

Szegény, szegény őszi rózsák, a te szírmadon metsző fájdalom vonaglik át, te élsz, és megfogsz halbi, öröm, czél nélkül!

— Milyen költői lelke van az édes kis Erzsikének! Annyi szepet regél egy igénytelen kis virágról, hát még ha majd nemsokára együtt megyünk Arcoba, a mosolygó örök szép ég alá,

ahol minden kö egy rege, hogy fog élvezni fogékony lelked! És ha hazajövünk leírod mások gyönyörűségére szép gondolataidat, s lesz belőled egy ünnepezt kis író, a család büszkesége.

— És ugy-e, az első írói honorariumomért mindjárt meg is rendelhetem — sirköveimet?
— De gyerek, hogy törheted meg a szívetemet ilyen beszédekkel!

Oh, ne akarj te is ámitani. Tudom én jól mit jelent körülöttem ez a folytonos gyöngéd figyelem. És hogy megtöröm a szíveteket? Frazis! A szívek nem törnek oly könnyen meg, mindenki önmagának hal el; ma zokogtak koporsóm felett s holnap akarva, nem akarva visz az élet árja tovább... En gyűlölöm az életet!

Te, gyermekeleány, kihez mindenki csak szeretettel közeledik? Mi okod lehet rá, miért? A leány lihegő kebléből a láz erejével tört ki ez indulat:

— Te! csak te!
— Én? Hát lehet az, hogy még mindig neheztelsz a rég elhangzott apró tréfákért? Hja ha tudtam volna, hogy benned két lélek lakik. Egy naiv, üde s egy komoly kéréllhetlen.
— S ha tudod, nem csókolsz meg?
— Még most is fáj az a tréfa csók?
— Igen, fáj, fáj — mert csak tréfacsókok volt — s én komolyan szerettek.

Lezsüggesztette kicsi fejét, arcza elváltozott, szemöldeteit fájdalmasan huzta fel, nehezére esett már a beszéd. A szép erős férfi minden erőben remegett.

— Erzsikém, angyalom ne izgasd magad! De... ne ijedj meg... Imre... hiszen... nem fáj... semmi.

főherceg, a királyi ház tagja megírja az egy-szerű paraszt apának a Margit szigetre:

Alesuthon, 1892. I IX

„Kedves Dániel bátyám, Fia 30-án délután nálam volt. Kért az istenre, hogy visszaadjam az édes atyát, mert ő meg a kis cselédek náta nélkül nem tudnak élni, az egész falu ellene fordult és csufolja, hogy ki verte apját, pedig ő azt mondja, hogy nem akart rosszat magával. Most nem tudja hol van, de annyit meg tudott, hogy én valahová eldugtam. Megigérttem neki, hogy megírom. Igérte nekem az istenre, hogy jól fog bánni magával, hiszen ő is apa és az isten fiában őt is büntetné, ha nem volna jó fiú. Könyvek voltak a szemében. Szidtam is, de beszéltem is a lelkére.

Ugy hiszem ha eddig hibás is volt, ezentul helyre hozza.

Nagyon szeretném, ha tudnám magukat kibékiteni.

Az istennek ajánlom.

József fhg.

Hogy azóta apa, fiu és az egész háznép a legjobb egyetértésben él egymással, azt egészen fölsőleges megjegyezni.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak setleg hétfőn később.

A királyi táblán hivatalosórák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak — Az írtató, kiadó-hivatal és az írtató a felelős felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni távírda hivatalnál november 24-án: borult, eső hűvös, fagypontkörüli hőmérséklet.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoként d. e. 10-től 12-ig.

A debreczeni állami időjelző állomás jelentése, 1893. November 24-én reggeli 7 órakor Hőmérséklet 2.8 C. fok. Légnyomás 754.2 millim. Szélirány: Keleti. — Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma regge 6 óráig — millim. Ugyanezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 6 fok. Legalacsonyabb hőm. 2 fok.

Séta hangverseny a Margit fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Lehajtotta fejét mint kis galamb himzett vánkossaira s a sápadt férfi reszkető ajkai most másodszer szederjes, jéghideg szájacskára nyomódtak.

A halottmosó asszonyok azt mondták, hogy sohase láttak még oly szép tiszta tetemet. A cselédek egymás közt suttogták mikor nyulánk testét félig betakarva a hosszú barna fűrtöktől odafektették a csipkés ravatalra:

„Jaj, beh szép menyasszony! Ez oszt igazán elnyeri az égi koszort!”

A mellékszoba ajtaja félig nyitva áll, keresztül kasul járnak rajta a „Pompes des funéres” emberei a szabónő, a divatárusnő, mert hiába a világ mindent meglát, s rózsaszín ruhában nem lehet gyászolni.

Mikor Rózsa fejét először kötötték be fekete kendővel, elájult, de másnap a temetés napján, tetőtől talpig fekete fődte, a gyászfátyolt fejére tüzték, a bentről a koporsót szögezve kalapács egyhangú csattogása hangzott, már nem sirt. A köny is kiapad, ha pazarul bánunk vele, hosszú álmatlan éjszakán. Odaállt a tükör elé gépiesen. Minő hiu! Nem, csak azt nézte, hogy ki az az idegen, torzképtű nő vele szemben Imre koszort font a kertben, dértől csipett piros őszi rózsákból. Most már tudta miért sajnálta úgy szegény Erzsike azt a virágot. Ő sem sirt, csak magas fehér homlokára mély ránczot vésett a fájdalom.

Sok, sok év mult el azóta, de az a ráncz még most sem tűnik el, hiába simítják el Rózsa puha, fehér kacsói; visszajön újra, újra, kivált ősszel. Ott is lesz az örökkön örökké... elvitte a derűt homlokáról szegény — őszirozsa.

Erika

November 26. A nőipariskola ünnepélyes megnyitása d. e. 11 órakor.

November 30. Városi rendes közgyűlés.

December 1. A daleylet hangversenye a debreczeni egyetem javára.

December 11.-étől február 24-ig dohány-beváltás Debreczen határaitban, Hajdu-Dorogon december 11.-től febr. 27.-ig.

— Debreczeni egyetem. Lélekemelő mozgalom az, a melylyel városunk és környékünk jobbjai a debreczeni egyetem ügyét felkarolták. A gyűjtés megindulását már is jelentékeny adományok előzték meg, most pedig felkel dicsőséges sirjából a hű révész és hatalmas evező csapással viszi az általa lelkesen táplált eszmét a sikerülés révpartja felé. Valóban a Révész Bálint, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület püspökének halhatatlan szellemét érezzük magunk körül, a midőn konstatálhatjuk hogy neje özv. Révész Bálintné, szül. Medgyaszay Julianna urhölgy — megdicőült férjének végrendelete értelmében, — a mint az egyházkerület főjegyzője értesít, — husz ezer koronás alapítványt jelentett be a létesítendő debreczeni egyetemre.

E példaadó erővel bíró alapítványon kívül újabb adakozásokról is adhatunk számot. Márk Endre ügyvéd ivén, ki az adakozások sorozatát 1000 koronás alapítványával megindította s most a gyűjtést lelkes buzgalommal folytatja, egy magát még meg nem nevező polgár és városi bizottsági tag két ezer koronát írt alá ugyane célra. Cseh Ervin, Szerém vármegye és Eszék szab. kir. város főispánja a debreczeni egyetem bölcséleti fakultására és a kolozsvári theologiai tanszakra ezer-ezer koronát adományozott. Tóth Sámuel, a tiszántuli egyházkerület főjegyzője az e hó első felében Budapesten megtartott ref. zsinat alkalmával Debreczenre vonatkozólag, köszönetet mondott a nagylelkű adakozónak. Újabb adakozások még a következők: A hajduhadházi református egyháztanács e hó 20-án tartott gyűlésén ezer koronát szavazott meg a debreczeni egyetem alapjára, az ottani tanítóes tület meg 200 koronás alapítványt tett ugyancsak e célra. A derék város polgársága körében is megindult már a gyűjtés, melyet Szabó Lajos lelkész nyitott meg. Utána mindjárt Fazekas Miklós, egy szegény földművesember következik a gyűjtőiben, ki 10 koronát adott. A hadháziak azt reménylik, hogy legalább is 2000 koronát gyűjthetnek majd a debreczeni egyetem céljaira. — A debreczeni ref. főiskola pénztárába Nagy-Kun Madaráról Medgyaszai Gyula ottani ref. lelkész gyűjtő ivén Farkas Sándor 100 forintot, Helmezy Béla 10 forintot az első olvasókör 10 forintot, Szilágyi Imre 3 forintot, F. Kun Lajos 2 frt, Eszenyi Ignác, Csávai István, Somogyi Sándor Borúzs Mihály, Eszenyi József, dr. Séllei Imre, Csávás Sámuel, Bánhegyesi Sándor, Eszenyi Bálintné, Demeter Lajos Id. Nagy Sándor, S. Juhász Sándor, F. Nagy Gergely, Mikes Dezső Baján Bálintné, Csávás Istvánné, N. N. 1—1 frtot, id. Nagy Sámuel, Balogh, Sándor, György Bálint, Sükösd Imre, Szondy Lajos, Ágoston Bálint 10—50 krt, összesen 115 frtot küldöttek be ugyancsak e célra, az egyetem részére. A rákóczi egyház (hevesnagykunsági egyház-megye 3 frt. 85 kr. és Kisujzállásról özv. Bacsó Andrásné 4 frtot adományoztak.

— Városi közgyűlés. A November 30-dikára kitűzött rendes városi közgyűlés tárgysorozata még nincs teljesen összeállítva, de ma is harmincnál több ügy van fölveve abba, még pedig a következők: Polgármesteri jelentés szept.

okt. hónapról. József főherceg üdvözlése. A honvédelmi miniszter leirata a Ludovica akadémián Baróti Béla növendék halála által megüresedett alapítványi helynek átengedése ügyében. Az igazságügyi miniszter leirata a kir. tábla épülete előállítására s a belügyminiszter leirata a törvényszéki palota építésére felajánlott 200,000 frt kölcsönnek honnan leendő fedezése tárgyában. Tanácsi előterjesztések. Pozsony város megkeresése a harmadik egyetemnek ott leendő felállítására, Kolozsmegye átirata a nemzetiségek izgatásai, megszorítása. Nógrádmegye átirata, a nemzetiségi sajtó korlátozása és Fogaras megye megkeresése az állami közizgazgatásnak Erdélyben behozatala tárgyában. Gróf Dégenfeld József főispán kérvénye az orsz. kiállítás debreczeni kerületi bizottságnak évi ezer frttal segélyezése tárgyában. Tanácsnoki állás betöltése. A nádudvari határon lévő 11 hold városi föld eladásának névszerű szavazással eldöntése. Békésmegye és Budapest átirata a párbajra vonatkozó törvények szigorúsítására tárgyában. — A tanács átirata a Jókai Mór 50 éves írói jubileuma tárgyában. Biráló választmány jelentése legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1894. évi névjegyzékéről. Igazoló választmány jelentése a választott bizottsági tagok igazolásáról. Tanácsi előterjesztés az állami tisztviselők azon kérvényének felirattal leendő támogatása tárgyában, hogy Debreczen a III. lakbérosztályból a II. osztályba emeltesse. Községi kötelekbe való felvételek. A nőegylet kérése trachomából gyógyuló árvái elhelyezésére évi 400—500 forint segély megadása iránt. Tanácsi előterjesztés a trachomás betegek gyógykezelése tárgyában. Bábaképző intézetnek a közoktatásban leendő felállítására iránt fölrat a közoktatásügyi miniszterhez. Tanácsi előterjesztés a második kórházi biztosi állás szervezése tárgyában. A helyi vasut kérése vasuti talpfáknak a beszerzési áron leendő átengedése iránt. Bészler Lajos tanácsnok kérése újabb szabadság idő engedélyezésére. A polgári és rendőr biztosok fizetés emelése iránti előterjesztés. Gróf Dégenfeld József főispán irat jegyzéke az árvaszéki elnöki állás megszüntetése tárgyában. Tanácsi előterjesztések a bevehetetlen közmunka váltások leiratása és az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgató tanácsba hiányzó városi tag megválasztása iránt. Polgároronítási kérvények. A közgyűlésen lesz egy interpelláció is, melyet a prot. árvtartó alap ügyében Márk Endre bizottsági tag intéz a polgármester urhoz.

— Jókai jubileum és Debreczen. A városi tanács tegnap gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt tárgyalta a novemberi közgyűlés tárgyait. Megtette javaslatát a Jókai jubileumra nézve is. A jog- és pénzügyi bizottság azt indítványozta volt, hogy a város részéről a főispán vezetése alatt tizenkét tagú küldöttség tisztelegjen jan. 6-án a jubiláns költőnél s adja át neki a díszpolgári oklevelet; továbbá fizessen elő a város Jókai öszes műveinek 500 frtos amatőr diszkadáására. — A tanács a jogügyi bizottság indítványának e második részét szintén pártolja s javasolja a közgyűlés, hogy a város részére rendelje meg az 500 frtos diszkadást; a küldöttségi tagok számára nézve azonban eltérő véleményben van a bizottsággal: amennyiben, tekintettel a jubileumot rendező fővárosi bizottság által is jelentett azon körülményre, hogy annyi tisztelgő küldöttség jelenkezik, miszerint ha egyes küldöttségek sok tagból állanak, ezek jó része kizorul a tereméből, — azt javasolja a tanács, hogy Debreczent a polgármester vezetése alatt s a polgármesterrel együtt csak öt tagú deputáció képviselje a budapesti Jókai jubileumon. A város küldöttséihez csatlakoznak még azok, akiket a társadalom köréből alakult rendezőség választott meg a tisztelgő küldöttségbe.

— **A közügyességi oktatás meghonosítása** tárgyában közelebb szaktanácskozmány lesz városunkban. Sándor Kálmán kir. főmérnök és Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő a megyei közigazgatási bizottság felhatalmazásából erre a következő levéllel hívták meg Kasinszky Gyula érseki főegyházmegyei tanfelügyelőt, Varga László, Sreremley József, Dávidházi János espereseket, Jó István tanítóképezdei igazgatót, Kovács Lajos Gönczy-egyesületi elnököt, Vántsa György iparrajztautót, Stern Győző nagyiparost és a közig. bizottság négy kiküldöttjét (Lévay Márton, Padrah Sándor, Kovács Lajos, Szöllőssy Imre): Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága a közügyességi oktatásnak tankerületünk iskoláiban meghonosítása érdekében kezdeményező lépésekért felterjesztést tett a nagyméltósági vallás- és közoktatási, a földművelési és kereskedelmi miniszteriumokhoz. A magyar királyi kormány jelzett három ágazata egyaránt üdvösnek és az iskolai hatóságok hozzájárulásával a társadalom támogatásával megvalósíthatónak ítélte né oktatási intézeteinkben a közügyességi foglalkozásoknak rendszeresítését. E végből kísérletező lépések tételére utasított közigazgatási bizottságunk. Ujabb felterjesztésre pedig a nagyméltósági kereskedelmi miniszter ur a maga és társai nevében államsegélyvel támogatást is biztosítván, utasította bizottságunkat, hogy az iskolafenntartó hatóságokkal tárgyalás után tegyen a továbbiakra nézve jelentést, közelebbről pedig állapítsa meg, hogy a tankerület mely 15 népoktatási intézetében volna kezdeményezőleg beviendő a közügyességi foglalkozás akként, hogy 15 tanító államsegélyvel és az itt kieszközölendő ingyenes elpállásalással Debreczenben 6. heti szaktanácskozmányra lépne be, s az általunk vezetett 15 iskolai államsegélyvel felszereltetők a szálszerű munka anyagok közügyességi feldolgozásához szükséges minden eszközzel, s ellátnak a megfelelő munka anyaggal. Egyidejűleg rendelkezés történt, hogy a közügyességi oktatás egyik alkalmas anyagának ingyen szolgáltatására az aranyfüz-telep állítsassék fel. A közigazgatási bizottság ennek örvendetes tudomásul vétele mellett, — az iskola fenntartó hatóságokkal tárgyalás megindítása előtt, szakértői értekezlet egybekérésére és annak eredményéhez képest véleményes jelentéstételre hívta fel azon küdöttséget, mely e ügyben kezdetből fogva eljár. Van szerencsénk a jelzett megbízatáshoz képest tisztelettel felkérni címet, hogy az e célból f. évi decz. hó 4-én, délelőtt 9 órakor Debreczenben, a megye székház nagytermében tartandó szaktanácskozmányon megjelenni, és abban az előkészítő értekezéshez böles utánzataival hozzájárulni méltóassék.

— **Dr. Wolafka v. püspök százkoronával** váltotta meg páholyát a december 1-én, a debreczeni egyetem javára rendezendő hangversenyre.

— **Esküvő.** Felső-bakai Simig Kornél városunkban szép hegedű játékaról ismert, pénzügyi tisztviselő folyó hó 20-án tartotta, esküvőjét a Nagy Sándor nagybányai földbirtokos kedves és művelt leányával, Ellával.

— **Jogász bál.** Tegnap délután 5 órakor alakult meg az ideai jogász bált rendező bizottság. Elnökké: Miskolczy Lajos II. é. jh.; alelnökké: Szabó Bertalan, IV. é. és Paraszka Gyula III. é. jh.; pénztárnokká: Csath Sándor, II. é. jh., ellenőrré: Mérey Kálmán II. é. jh. és háznagygyá: Baróthy Béla II. é. jh. választattak meg.

— **A nőipar-iskola megnyitása.** A debreczeni jótékony nőegyesület által fenntartott női ipariskola e hó 26-án délelőtt 11 órakor tartja ünnepélyes megnyitását. A megnyitó ünnepély programja a következő: 1. Elnöki megnyitó beszéd, 2. A felügyelő bizottság jelentése. 3. Az iskola ünnepélyes átadása és átvétele. 4. Egy növendék üdvözlő beszéde a felügyelő bizottsághoz. 5. A női ipar iskola célja és hivatása. Értekezés Vántsa Györgytől. 6. Elnöki bezáró beszéd.

— **Hangverseny az egyetem javára.** Mindazokat a kik a f. é. december 1-én megtar-

tandó egyetemi hangversenyre színházi jegyekre előjegyzést eszközöltek, tisztelettel értesitem hogy jegyeiket irodámban, — főpiac Vecsey ház földszinten — annyival inkább sziveskedjenek folyó hó 26-án délelőtt 8 órától ugyanazon napon 12 óráig átvenni, mert a jelzett időig ki nem váltott jegyek más jelentkezőknek adatnak ki. Debreczen, 1893. nov. 24-én. Márk Endre dalegyleti elnök.

— **Esküvő.** Hajdu Ilonkának, Hajdu István ev. ref. tanító leányának e hó 27-én, délelőtt 11 órakor esküszik örök hűséget Kis József gazdatiszt, a ref. nagytemplomban.

— **Arany füztelep Csegén.** Ig hogy megérkezett a tankerületünkben arany füztelep létesítését ígérő kormány-rendelet, nyomába jött mindjárt Molnár István országos gyümölcsészeti biztos ki az alispánnal és a tanfelügyelővel értekezés után ma kiszállott Csegére, hogy ott kijelölje, átvegye és berendezze a főszőlőgábró támogatása mellett a 2—3 hold arany füztelep, honnét az iskolák ingyen kapnak közügyességi munkaanyagot, az iparosok pedig olcsó áron hozzá jutnak a legfinomabb, 2—3 méter hosszú, egyenletesen vékony füzveszszőkhöz.

— **Talált tárgy.** Egy — az utcán talált — napernyőt igazolás mellett a tulajdonosa átveheti Simonovics Mihály tanító úrtól az izr. iskolában (N.-Várad utca Gaa-féle ház).

— **Az „Arany Bika“ diszterme.** Az „Arany Bika“ disztermé is ráillik a Phoenix-madár regéje, a mely hamvaiból százszor szebben emelkedik ki, mint ő minő volt azelőtt. A megégett diszterem renoválása be van fejezve s tegnap a városi tanács által a festészeti munkálatok felügyeletével megbízott küldöttség a termet megtekintette s a látottak felett megelégedését és elismerését fejezte ki. A falakat — Mirkovszky festő ügyes ecsetéből —

nem kevesebb, mint 54 kép disziti, melyek a tehetséges festő legjavát képviselik. Az állványok lebontását ma kezdik meg s rövid időn — úgy, a tanács meghatározza, — hozzálatnak a bebutorozáshoz is. Első sorban is a tükörket fogják szaporítani, a mire rég szükség lett volna. Más czélszerű átalakításokat is fogatosítanak, melyekkel a rég érzett kényelmi és a kusztikai hiányokon fognak segíteni. A fülkék elé, melyek diszteremek alkalmával rendszeren elnyelnék a toasztozó szónokok hangját, tánczok alkalmával pedig össze-vissza zavarták a zene-akkordokat, nehéz függönyök jönnek. A terem négy szögletében alkalmas helyen, kényelmes causeuse-öket helyeznek el, a melyeken a legkedélyesebb médisasaneok és ouditok fognak folytatni. — Nagy mizériája s a másnapi migrainek elűtésére igen alkalmas körülmény volt, hogy az étkező helyiségek nem állottak kellő összeköttetésben a tánczteremmel. Már is tervben van, hogy a vacsora-termet csigalépcső által kötik össze a tánczteremmel. Egylegre a czukrászhelyiséget bővítik ki az eddigi női piperetermet amelyet más czélszerű helyre tesznek át. Egyszóval Karával herczag debreczeni fogadó terme úgy disz. mint czélszerűség tekintetében helyreállítva várja a farsangot, a mikor benépesül éjjel dallal, tánczcal és zenével, nappal pedig esetleg toasztokkal a melyek „az élet legszebb határáig“ nyujtják ki az ember földi pályáját!

— **A szórakozott harangozó.** Tegnap este 10 órakor a nagytemplom körül lakók megijedve hallgatták a toronyban felzúgó harangszavát. Mi baj van? Talán veszedelmes tűzvész ütött ki valahol a közelben, vagy valami más nagy ok kényszeríti a harangozót, hogy éjjel 10 órakor megzavarja a lakosok csöndes nyugalmát? Nem volt annak semmi más oka, mint az, hogy a harangozó a torony sötétségében elszundikálva, az óraütéstől felrezzent s egygyel elszámítva magát, 9 órát gondolva, lélekszakadva lerohant a harangokhoz és a „Gurkát“ megkondította. Alig hogy megzendült a harangozó, az egy fokkal még feljebb lakó toronytársához hasonló sebességgel lerepült a magasságból s a másik pillanatban szörnyű küzdelem támadt a harangoknál. Az utóbbjött hiába ordította stentori hangon: elmúlt 9 óra, a csöndes nyugalommal működő harangozó egy szót sem értett a hatalmas zugástól; mikor pedig amaz megfogta a kötelet kezében, a boldondot könyökével nyomta oldalba. Csak mikor az gyufát gyújtott s annak fényénél gesztikulálva mutatta hogy rég elmúlt 9 óra, majd a gyufát szájába véve s a tiz ujját szílyelmeresztve jelezte, hogy most 10 óra, — hagyta félbe a harangozást. A szórakozott harangozó ma délelőtt dorgatoriumot kapott illetékes helyről.

— **Uj orvos.** Dr. Moskovitz Miksa nőgyógyász, a bécsi Mária Terézia nőgyógyászati kórház volt alorvosa, Debreczenben letelepedett. Lakása Nagyjut utca 1763. szám alatt van. — Szegény nőknek a nevezett orvos ingyen rendel. e. 8—9-ig.

— **Az utolsó kolerás katona.** Aggódó debreczeni és hajdúvármegyei szülék megnyugtatósára közöljük, hogy a Budapesten állomásozó s a mi vidékünkön sorozott legénységéből álló 16. huszárezredben két hét óta egyetlen koleragyanus megbetegedés sem fordult elő s a régi kolerás beteg huszárok közül az utolsót is a napokba kibocsátották a katonai kórházból.

* **Hamis váltók a Kereskedelmi Bankban.** A budapesti törvényszék több napi tárgyalás után tegnapi ítélet Fried Sándor dolgában a Kereskedelmi Banknál elkövetett 30.000 forintos váltóhamisítás miatt. Az ítélet súlyos; öt évi fegyház és ezer forint pénzbüntetés. Vizsgálati fogságból három hónapot számitanak be a büntetésbe.

— **Jelenet a városháza előtt.** Hirtelen nagy csődület támadt tegnap este hat óra tájban a városháza előtt. Egy uriasan öltözött nő megáradott egy sárga selyem kendős kékszemű, szőke leányt, a ki vagy a néjével, vagy az anyjával ment az aszfalton. A kalapos nő mint furia rohant a leánynak, ezekkel a szavakkal: „Te bestia! a férjem kellenek e d!?”

Nesze itt a díja! s úgy nyakon vágta a megrémült sárga-selyem kendős leányt, hogy le rogyott a járdára. A másik nő nagy lármát csapott, de az összefutott néptömegben csakhamar eltűnt a féltékenységtől dühös támadó amazon.

Közönség köréből.*)

(— Járhatatlan utca —)

Dedó-utcáról hangzik megint a panasz. Évek óta kérünk, könyörgünk mi már, hogy fedesse be a tekintetes tanács a házaink tövében, ablakaink alatt elvonuló dögleletes nyílt árkot s készíttessen járdát utcánk keleti oldalán is. De hát úgy látszik mi nagyon mostoha gyermekei vagyunk a városnak. Ennek a mellőzöttségnek, ennek a semmibe vevésnek drágán is adjuk meg az árát. Nyáron a nyílt árok fertőzi meg a levegőt; ősszel pedig esős sáros időben elmerülünk a feneketlen sárban. Nincs se járdánk, se átjárónk egyik oldalról a másikra. Az utca közepén van olyan mélységes sár, hogy aligha nem könnyebb volna ott csónakkal járni, mint kerekesszékkel. A lovak üres szekérral is elakadnak, hát még az erre járó káposztás szekerek. Nap nap mellett botrányos állatkinzásoknak vagyunk mi kénytelen szemtanúi. Ha pedig tüzfát vagy más valamit akarunk szekérral hazaszállíttatni, a fuvaros épen két annyit kér érte, mint más utcabeliektől. Valóban nem volna csoda, ha közmondássá válnék az az átok, hogy: „Lakjál te a Dedó utcában!”

Több dedó-utcai lakos.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

(Az izr. iskola építésének ügye.)

Az izr. iskola építésének ügye már 4—5 év óta vajudik. Már 2—3 évvel ezelőtt kezdtek az adományok gyűjtését. Sikerült is néhány lelkes tanügybarátnak és bálrendező-bizottságnak mintegy 12—13 ezer frtnyi építkezési alapot létesíteni. Vettek már telket is, nem egyet, hanem hármat. Hosszu vitatkozás után már hely dolgában is létrejött a megállapodás; a közgyűlés már megadta az építésre az engedélyt és megszavazta a költséget, sőt úgy tudjuk, hogy már a tervrajz is elkészült; de magához az építéshez még mindig nem fognak. S mialatt tanácskoznak és vitatkoznak a felett, hogy iskolát építsenek előbb vagy templomot, avagy mindkettőt egyszerre, ötödfélszáz gyermek ott szorong egy drága bérelt helyiségben, mely bárminek inkább megfelelt, mint iskolának, mert a tantermeknek csufolt szobák — háromtól eltekintve — szűkek és sötétek. Nyáron a nagy hőség, télen kivált a mostaniakhoz hasonló napokon a sötétség teszi lehetetlenné a sikeres tanítást. Lélekölő, testet sorvasztó munka az, melyet tanítók és növendékek, azokban a minden paedagogiai és egészségügyi követelményt nélkülöző u. n. tantermekben végeznek. Milyen egészen más lehetne a munkakedv és a siker egy megfelelő iskolahelyiségben!

Nagyon szép és tiszteletre méltó dolog az, hogy városunk hazafias érzelmű izraelita lakói is sietnek a Debreczenben létesítendő magas kulturális intézet költségeihez adományaikkal hozzájárulni, de százszor szebb és nemesebb volna, ha azzal egyidejűleg saját felekezeti iskolájuknak is emelnének már valahára szerény hajlékot: ha a cultura alapját, kiindulási pontját, szilárdítanák meg akkor, midőn az izmos falakra új, hatalmas tetőt készül városunk nemes közönsége emelni. Azok az urak pedig, kik az iskola építését azért akarják késleltetni, mert egyszerre templomot is akarnak, melynek építését, a jószándéku eljárásnak csak azért kívánja rövid időre elodáznai, mert nem akar két nagy dologba egyszerre bele menni, vagy — mondjuk ki kerekén — nem akar a akaron tul nyújtózkodni; ne felejtsek el, hogy saját gyermekeik is ott színlődnek abban az imént — elég kiméletes szavakkal leirt iskolában; gondolják meg, hogy nincs abban logika, ha valaki csak azért nem akar nyakkendőt venni, mert nem vehet hozzá gyémánt tüt is.

Debreczen, 1893. november 23.

Egy hitközségi tag.

H. Böszörmény és Debreczen vasuti közlekedése.

Kellemetlen a H. Nánásiakra N. Dorogiakra nézve is, hogy vonatunk délután H. Nánáson találkozik innen 6 óra 45 pkor indul Debreczenbe, 7 óra 50 pkor de rendszeren esti 8 óra után ér be, tehát színházba vagy más valami mulatságra; költséges is.

A menetrendet, az itteni, sőt a h. nánási közgyűlés is kifogásolta, fel is irtak ellene, de eddig semmi eredmény nem mutatkozik. Azért is kellemetlen ezen menetrend, mert az utolsó posta este 7 órakor érkezik be, s addig üzlet embernek nem lehet sehova menni. H. Böszörmény, 1893. Október hó 27.

L. G.

Apró-cseprő.

* Mi könnyebb a tollnál? Egy bolognai helyszerzőnek, névleg Giuseppe Albóninak, ki a vele 15 év óta együtt élő Argia Fattorinival egyszerűsággal szerelmes leveleket írogatott az irni nem tudók számára jó pénzért, nemrég valami kellemetlen ügy akadott a hatósággal, úgy, hogy biztos kilátása lehetett a több évi börtönre. Ehhez nem lévén kedve, rá akarta beszélni Argiát, hogy haljanak meg együtt. Minthogy Argia erre nem volt hajlandó, ennek távollétében föbe lőtte magát. A golyó azonban nem ölte meg, csak szemévilágát oltotta ki. A szerencsétlen ember, mikor a kórházba vitték, az orvoscsodált néphez e szavakat intézte: „Polgártársak! A sors nem engedte meg, hogy rögtön meghaljak, mint ahogy akar-

tam. Így tehát, még mielőtt megválnék az életből, figyelmeztethetlek, ne higgyetek a nőknek. Polgártársak! Mi könnyebb a tollnál? A por! Mi könnyebb a pornál? A szél! Mi könnyebb a szélnél? A nő! Mi könnyebb a nőnél? Semmi!”

* A felsőbb leányiskolában.

Tanár: Nagy Sándor merész hódító volt, mégsem jutott célhoz. Mit mondhat az ő végéről, Ella?

Ella: Nőtlenül halt meg.

A kedves sirjánál.

Zöldel a sir és virággal
Ékesítve általunk;
Ki ápolja s őrzi egykor,
Ha mi ketten meghalunk?

Most felette hull meleg köny,
Ráborúl a rózsaszín;
Felejtés lesz akkor itten,
Felejtés és pusztaság!...

Mit tünődöl drága lélek,
Kért lenne lomb és hant!
Hiszen senki sincs megettünk
A kik éltünk és szerettünk
Együtt leszünk mind alant.

Tompa Mihály.

A hidegvíz megkettőzteti az erőt és az eszközöket.

Mme Staél.

A házasság olyan zsák, amelyben 99 vípera közt egy angolna rejtőzik.

Spanyol közmondás.

* **Divatós színek.** Ugy a toilettek, valamint a felöltők legkedveltebb színe a barna, minden árnyalatban. Már-már azt lehetne mondani, hogy a barna színnek egész skáláját kimerítették, amikor megjelenik egy újabb árnyalat. A legújabbak a bois doré, hannelton, chataigne, cacao, Isabella, canille, caucine, havanne és a feuille morte. Ezenkívül felmerült néhány szürke szín, így az ezüst- és a s- és a felhős zürke. A barna és a szürke mellett nagy becsülete van a vörösnek, de nem a rikitónak, hanem azoknak az árnyalatoknak, amelyek inkább a barnásvörösbe olvadnak. Mondhatjuk, hogy a vörös keverve van valami más színnel, első sorban arnával, aztán lilával és narancssal.

Közgazdaság.

* **Hordókkal kereskedők figyelmébe.** A m. kir. államvasutak igazgatósága Budapesten, összegyűlő összes üres hordói eladásának biztonságát céljából f. é. december hó 20-án zárolt pályázatot hirdet. Részletes föltételei a hivatalos órák alatt kamaránknál megtekinthetők. A kereskedelmi és iparkamara.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „Közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1893. nov. 23-án.)

Államadósság:	
Magyar aranyjárdék 4% — — —	115.70
„ vasuti beruházási kötvény 4 1/2% — — —	125. —
„ koronajárdék 4% — — —	93.70
„ regále váltásági kötvény 4 1/2% — — —	100.50
Osztrák aranyjárdék 4% — — —	118. —
Egységes állam kötvény 4 1/2% — — —	97. —
Tisza-szegedi 4% -os nyeresémsorsjegy	142. —

Részvények:	
Magyar hitelbank részvény — — —	415.50
Osztrák hitelrészvény — — —	339.50
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	113.50

Sorsjegyek:	
Magyar jelzálogbank 4% -os sorsjegy	127.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3% -os — — —	— —
Magyar vöröskereszt sorsjegy — — —	13. —
Osztrák „ „ — — —	18. —
Olasz „ „ — — —	13. —
Bazilikai sorsjegy — — —	9.12
Jó-szív „ — — —	2.90

Pénzmekek:	
Cs. és kir. arany — — — — —	5.85
20 márkás arany — — — — —	9.97
20 frankos arany (Napoleon d'or) — — —	12.30
Sovereigns — — — — —	12.51

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Társai gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debreczeni Ellenör” részére.

Budapest, november 23.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma mérsékelten kínáltak, malmaink vételkedve is kerátolt volt, mire az irányzat nyugodt maradt és a forgalmazott 16 000 mm. változatlan áron kelt el.

Eladások:

Tiszavidéki 1000—81 mm. 7.80 frt.	100—80 mm. 7.72 frt.	100—79 mm. 7.67 frt.	100—79 mm. 7.55 frt.	200—79 mm. 7.50 frt.	200—79 mm. 7.40 frt.	100—76 mm. 7.35 frt.	100—77 mm. 7.30 frt.
-----------------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

3 havi időre.

Zab 6,92 1/2 — 7,30 frt.

kézpénzfizetés mellett.

Határidő-üzlet. Amerika és az európai mérvadó piacok legutolsó jelentései ismét lanya irányzat és csökkent árakat jelentettek, mire a mi piacunk is megtartotta kedvetlen vontatott üzletmenet mellett lanya irányzatát. Buza lanyhult 2—3 krral. Tengeri egész délelőtt változatlan lanya, csak a déli tőzsdén volt némileg szilárdabb. Zab lanyhult. A déli tőzsdén általában minden czikk kissé javult.

Zárlat 1 óra:

B u z a	márcz-ápril-ra 1894.	7.43—7.45
	szept.—okt. 1894.	7.65—7.66
R o z s	tavasza 1894.	6.10—6.12
Tengeri	nov.—deczre 1893.	5.05—5.07
Z a b	márcz.—áprilra 1894.	6.85—6.87
Repeze	aug.—szept. 1894.	12.05—12.10

Zárlat 4 óra:

B u z a	márcz-ápril-ra 1894.	7.45—7.46
	szept.—okt. 1894.	7.64—7.66
R o z s	tavasza 1894.	6.09—6.11
Tengeri	nov.—deczre 1893.	5.06—5.07
Z a b	márcz-áprilra 1894.	6.86—6.88
Repeze	aug.—szeptre	12.—

Időjárás: Száraz.

Budapesti kőhányai söréskereskedelmi csarnok.

November hó 22. Hizott. sertés árak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 45.—46. krig. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm sulyban 45.—46. krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 47.—48. krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm sulyban 47.5—48. krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 klgm. terjedő sulyban) 46.5—47. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 45.—46. krig. — Közép (páronkint 220—280 klg. sulyban) 44.5—45.5 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 46.—47. krig.

Debreczeni városi színház.

Idénybérlet 6. szünet. III Kis bérlet 6. szünet.

Páros szünet.

Páros szünet.

Pénteken, november 24-én:

A háromszéki leányok.

Eredeti népszínmű 3 szakaszban dalokkal. Jókai Mór után írta: Szigligeti Ede. Zenéjét szerzette: Erkel Gyula.

Szombaton, november 25-én:

páratlan bérletben:

LEMONDÁS.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Kerecsény Vilmos.

Személyek:

Korolán gróf	Sándor Emil
Géza, fia	Péchi K.
Boldizsár báró	Püspöki Imre
Qáros Elek titkárja	Tapolczai
Tuba gróf	Krémer Jenő
Herzenberger nyugalmazott tábornok	Némethi József
Kovács Bálint	Fereneci József
Orvos	Palóczy Pál
Qzv. Báró Boldizsárné	Lubrincz Julia
Borsay Irén Korolán gróf neje	Arday Ida
Tekla báró Boldizsár leánya	Bogyó Ilonka
Savolta grófnő	Kiss Irén
Petőné majorosné	Borcsaimé Erzi
Szolga	Nádasi J.
Kertész	Vank I.

1893. november 24. jelenker. Történik gróf Koroláni vidéki kastélyában.

Kardos Lászlónál

Kossuth-utca.

Női kézi munkák
és pedig a legszebb és legújabb
ó német lyukás szegélyes
minden nagyságu
TÁLCZA KENDŐK,
ASZTAL FUTÓK
KREDENCZ TERITŐK,
asztalka és varrógép takarók,
láncz és keresztöltéssel,
egész színválaszték jó mosatu
HIMZŐ SELYEMBŐL,
és **PAMUTBÓL.**

Uti plüsch takarók és
Lópokrócok

legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar
műipar áru üzletében.

A debreczeni helyi vasut részvénytársaság
folyó 1893 évi december hó 17-én

d. e. 10 órakor

a városháza nagy termében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghiyatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a hatvan utca vásártéri bözuti vasut társasággal egyesülés végrehajtásáról.
2. Az igazgatóságnak a módosított alapszabályok értelmébeni kiegészítése végett két igazgató és két felügyelősi póttag választása.

Az igazgatóság.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Ocsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dicséretet talált, és mindnyájak által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kérendő és minden egyes szekrény Horgony-gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszaautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerüzletekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűző, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal“ ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4, Rudolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York.

A „DEBRECZENI ELLENŐR“ kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“

NYOMDA és KIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szives figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporítottat s így a legkényesebb igényeket is kielégítheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr“ részére

hirdetéseket olcsón elvállal.